

www.kutubkhana.com

سنة ابو الحسن مائة واربعة و ستون

سرشناسه	مهدوی، سیدابوالحسن، ۱۳۴۲ -
وضعیت فهرست نویسی	فیفا
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۰۲۶-۸-۴
شماره کتابشناسی ملی	۴۵۶۶۲۳۶
عنوان و نام پدیدآور	صبر/ سیدابوالحسن مهدوی.
مشخصات نشر	اصفهان: انتشارات مومنون، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۳۷۴ص. ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
روست	اخلاق عملی؛ کاوشی نو در مفاهیم، ریشه ها و آثار.
سوع	صبر-- جنبه های مذهبی-- اسلام
م.ع.	Patience -- Religious aspects -- Islam
موضوع	صبر-- جنبه های مذهبی-- اسلام
موضوع	Patience -- Religious aspects -- Islam
موضوع	صبر -- حدیث شیعه
موضوع	(Patience -- Hadiths (Shiite
موضوع	صبر -- جنبه های قرآنی
موضوع	Patience -- Quranic teaching
رده بندی دیویی	۲۹۷/۶۴۲
رده بندی کنگره	BP۲۸۹/۲/م۹ص۲ ۱۳۹۵

صبر

سیدابوالحسن مهدوی

از مجموعه «اخلاق عملی: کاوشی نو در مفاهیم، ریشه ها و آثار»

به کوشش مؤسسه فرهنگی مطالعاتی مؤمنون

انتشارات مؤمنون

ویرایش و نقشه ذهنی: مؤسسه «ویراستاران»

طراحی و صفحه آرایی: گروه فرهنگی هنری میک

چاپ اول، ۱۳۹۵، ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۰۲۶-۸-۴

۱۸۰۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر محفوظ است.

بخش: ۲۷۷۲۴۴ ۰۳۱۳ و ۴۰۲۷ ۰۲۴ ۰۹۱۳

سخن آغازین

خواننده گرامی و اوینده راه بسرار اخلاق

۱. استاد سید ابوالحسن مهدی (دام عزه) از سال ۱۳۸۶ سلسله سخنانی درباره موضوعات اخلاقی بیان فرموده اند. با اندجوسی از بارگاه پروردگار کریم، بناست که این سخنرانی های ارزشمند به بهره کسب درآید تا هم برای دوستداران وادی اخلاق به کار آید و هم برای آیندگان ماندگار بماند. کتابی که در دست گرفته اید، بر محور سخنرانی های ایشان در ماه مبارک رمضان سال ۱۳۹۱ در مدرسه علمیه ملا عبدالله اصفهان، با موضوع «صبر»، باز نویسی و ویرایش شده است.

۲. عنوان این مجموعه «اخلاق عملی؛ کاوشی نو در مفاهیم و روش ها و آثار» است. انگیزه گزیدن این نام آن است که چنین مجموعه ای تمرکز معضله های دینی و اخلاقی ندارد و به قصد اثرگذاری عمیق تر، سوبه ای عملگرا و کاربردی را پیش می گیرد؛ خواننده به راحتی مفهوم صفت اخلاقی را می فهمد، با آثار آن آشنا می شود، با جست و جو در درون خویش بود و نبود و شدت و ضعف آن صفت را می سنجد، عوامل ایجاد شدنش را می یابد، راه درمان یا به دست آوردن آن خصلت را در زندگی روزمره اش می بیند و در نهایت، نکات معرفتی و کاربردی گره خورده با آن خلق را می آموزد.

۳. آفرینش این سلسله آثار کوششی است برای لیبیک به فراخوان «تولید علم»: در بیان مباحث، سعی بر آن است که هیچ آیه یا روایت مرتبطی از دیده پنهان نماند و با وسواسی خواننده محور، همگی از نگاهی نو بررسی شود؛ از این رو این نوشتار حرفی تازه برای گفتن دارد و آموزه هایش کم سابقه است. ناگفته پیداست که پژوهش حاضر وام دار ژرف نگری ها و یافته های گران بهای عالمان مهذب در طول تاریخ تاریخ است و مسیری را می پیماید که آن مردان خدایی گشوده و به پیش برده اند. در - و رضوان الهی نثارشان باد.

۴. محتوای فاخر سخنان استاد فرایند آماده سازی را بر ما سخت می ساخت. در حد بضاعت خود تلاش در ترسیم کیفیت فعالیت ها به تراز علمی متن نزدیک باشد. ضبط، پیاده سازی، حرف گاری، منبع یابی، افزوده ها، پژوهش ها و ویرایش ابتدایی را با دقت فراوان و طی چندین هفت همکاری با همکاران «مؤسسه فرهنگی مطالعاتی مؤمنون» انجام داده اند و ویرایش نهایی را «مؤسسه «ی راستاران» براساس شیوه نامه خود. در ویرایش متن کتاب، رویکرد ما روان نویسی و ساده گویی بوده است؛ خواننده نوعی متن را لحظه به لحظه در نظر می آوردیم و واژه به واژه متن را از نگاه او می سنجیدیم. در پایان، مؤلف نیز نکته های جدیدی می افزودند و نقص ها را برطرف می ساختند و متن نهایی را تأیید می کردند. البته توصیه می کنیم که خراب ها، صوت این جلسه ها را نیز گوش کند تا بهره کامل ببرد.

۵. برای اولین بار در ایران، «نقشه ذهنی» کتاب تقدیم خوانندگان می شد تا آنان بتوانند گام به گام خواندن مطالب، نگاهی به آن بیندازند و نظم منطقی گفته ها و نکته های ریز و درشت را در نمایی یکپارچه درک کنند. نقشه ذهنی (mind map) اثرگذارترین روش یادداشت برداری است که تونی بوزان در ۱۹۷۰ ابداعش کرد. در مغز انسان، نیمکره چپ بر منطق تمرکز دارد و نیمکره راست بر هنر. این دو ساخت را در نقشه ذهنی به هم می پیوندند: داده ها را از کل به جزء می چینند و در شمایی منسجم، شاخه به شاخه می گسترند و با خط و نماد و تصویر می آریند تا یادگیری و

یادسپاری و یادآوری آسان شود. طرح و اجرای این خدمت ویژه برعهده مؤسسه «ویراستاران» بود.

۶. مقدمه عالمانه نویسنده بر این سلسله مباحث، درواقع واکاوی برخی گزاره‌های بنیادین علم اخلاق است. با توجه به چاپ جداگانه هر موضوع و ضرورت توجه خوانندگان گرامی به این مبانی، مقدمه نویسنده را برای آگاهی یا یادآوری، در مطلع هر کتاب آورده‌ایم. درخور ذکر است که این مقدمه ارزشمند به قلم ایشان است و از این رو، نگارشی ممتاز و متمایز از سطح کتاب دارد.

۷. گرمیانی چند در تولید این اثر سهم داشته‌اند؛ به‌ویژه همکاران عزیز مؤسسه فرهنگی مطالعاتی، نمونه‌ای که بار اصلی بردوش ایشان بوده است. سخت‌کوشی خالصانه همکاران را در جرئی دانیم و ارج می‌نهیم و برایشان توفیق بی‌پایان دعا می‌کنیم.

در پایان این آغازینه، جبهه‌شکر و خضوع به درگاه ربوبی می‌ساییم و از محضر حضرت ولی عصر علیه السلام بابت تزیین بر این بن‌مایه‌های اخلاقی سپاسگزاری می‌کنیم. چشم‌امیدمان به این است که خوانندگان فرهیخته، قصور ما را به‌دیده پاک خطاپوش خویش بنگرند و از راهنمایی‌های خیر بهره‌مندمان سازند.

اصفهان، مؤسسه فرهنگی مطالعاتی مؤمنون

۲۷ آذر ۱۳۹۵، ۱۷ ربیع‌الاول ۱۴۳۸، میلاد رسول اکرم صلی الله علیه و آله، امام صادق علیه السلام

فهرست کوتاه

۲۷	درآمد؛ کاوشی در مبانی نظری اخلاق عملی
۲۹	استعداد کمال؛ سرورت تزکیه
۳۱	چرایی؛ گشودن چهارده معصوم علیه السلام
۳۵	تزکیه؛ هدف رسالت
۳۶	راه تقویت اراده
۴۰	روش بحث در مجموعه کتب های اخلاق عملی
۴۰	ناگزیری از استاد اخلاق
۴۲	پشتوانه راه؛ ضمانت الهی
۴۳	ضرورت آشنایی با مفاهیم اخلاقی

۴۵	فصل اول: کلیات
۴۷	اهمیت صبر
۵۸	مفهوم صبر
۷۳	تقسیمات صبر
۱۵۴	گستره صبر
۱۷۴	اختصاص فضیلت صبر به انسان
۱۸۳	ائمه علیهم السلام ؛ صبورترین انسان ها

فصل دوم: آثار و اوصاف صبر

۱۸۹	
۱۹۱	صبر در آئینه آیات
۲۱۵	صبر در آئینه روایات
۲۴۷	بی صبری در آئینه روایات

فصل سوم: درمان بی صبری

۲۵۱	
۲۵۳	پیش نیازهای درمان
۲۶۲	درمان علمی
۲۷۰	درمان عملی

فصل چهارم: صبر و مصیبت

۳۱۱	
۳۱۴	حکمت الهی، مصلحت انسانی
۳۱۶	فوائد بلاها
۳۲۹	بلا؛ نشانه توبه خداوند به مؤمن
۳۳۱	فرصت مصیبت
۳۳۲	اوج محبت؛ ترک خواسته خود، به خاطر خواسته محبوب
۳۳۴	گشایش بعد از مصیبت؛ لطف الهی
۳۳۵	بی صبری؛ عامل هلاکت
۳۳۶	تغییر ناپذیری قضا و قدر الهی با بی صبری
۳۴۰	لزوم توازن صبر با مصیبت
۳۴۱	تناسب بلا و ایمان
۳۴۴	آگاهی از مصلحت مصیبت؛ عامل افزایش صبر
۳۴۷	بشارت پاداش صبر در مصیبت
۳۵۱	برخی آداب مصیبت